

Bijlage 4 Vijf opgaves Visienotitie armoedebestrijding

1. Samenwerking

Er zijn veel partijen betrokken bij mensen in armoede en/of met (dreigende) financiële problemen. Zowel professioneel als op vrijwillige basis. Om meer zicht te krijgen op de doelgroep en een totaalaanpak te kunnen bieden is het belangrijk dat we alle partijen in beeld hebben. Weten wie wat doet en waar hiaten en overlap in het aanbod zitten. Met een periodiek overleg tussen deze partijen willen we sturen op een gezamenlijke verantwoordelijkheid en aanpak voor deze kwetsbare doelgroep. Hiervoor willen we een regisseur armoedebestrijding inzetten. Deze persoon vindt en verbindt partijen. Gaat op uitvoeringsniveau het gesprek aan en is de verbindingspersoon naar beleid toe.

2. Preventie

Om financiële problemen in de maatschappij meer zichtbaar te maken moet je het taboe rondom armoede en schulden weghalen. Het bespreekbaar maken van financiële problemen is een eerste stap om schulden te voorkomen. Daarnaast gaan we onderzoeken hoe we zo vroeg mogelijk in de keten van financiële problemen actie kunnen ondernemen. Dit kan door meer zicht te krijgen op risicogroepen in onze gemeente en daar ook een passend aanbod voor te hebben. Zo blijkt uit diverse onderzoeken dat kinderen die opgroeien in een gezin dat bekend is met armoede vaak in eenzelfde situatie terecht komen. Met een passend aanbod en een integrale aanpak denken we dit patroon te kunnen doorbreken. Ook jongeren die de stap naar zelfstandigheid niet alleen kunnen maken en bijvoorbeeld begeleiding vanuit de Wmo ontvangen zijn een potentiële risicogroep. In de geboden begeleiding is naast een sociaal netwerk opbouwen, (arbeids)participatie en eigen regievoering nog weinig aandacht voor budget coaching.

3. Toegankelijkheid en maatwerk

Het gemeentelijk aanbod voor inkomensondersteuning is erg uitgebreid. Het is niet voor iedereen duidelijk wat zij aan kunnen vragen en waar zij moeten zijn om een aanvraag in te dienen. Daarnaast AB/025844 Z/037892 [9](#)

zijn er nog diverse regelingen van andere (overheids)organisaties. We moeten er voor zorgdragen dat de voorzieningen die er zijn vindbaar en laagdrempelig toegankelijk zijn.

Ook moet het mogelijk zijn om bij het bieden van ondersteuning meer maatwerk te bieden. Dit kan bijvoorbeeld door meer dan nu te kijken naar het besteedbaar inkomen. We willen onderzoeken in hoeverre we een systematiek als de omgekeerde toets (integraal) toe kunnen passen. Bij de omgekeerde toets wordt vooral naar het doel van de wet gekeken. Dit houdt in dat we met de inwoner meedenken over het effect dat hij wil bereiken. Vervolgens bekijken we of dit past binnen de doelstelling van het sociaal domein. We maken mogelijk wat nodig is en maken afspraken met de aanvrager wat hij/zij gaat doen om onafhankelijk te worden van ondersteuning. Een zelf gekozen route levert over het algemeen meer commitment op dan een opgelegde route.

4. Zelfstandigheid

Mensen die leven in armoede en/of financiële problemen hebben leven vaak van dag tot dag. Als je jaar in jaar uit schaarste ervaart kan dit leiden tot chronische stress. Een gevolg daarvan is dat er geen lange termijn doelen zijn en dat zij ook niet in staat zijn om op lange termijn te denken. Ze worden minder goed in plannen en gaan bij de dag leven. Ze geven zich over aan de situatie omdat ze geen uitweg meer zien. Het vraagt een specifieke aanpak om deze mensen uit de waan van de dag te halen en weer op lange termijn te laten denken. Vaak is er sprake van meerdere problemen. Een integrale aanpak van alle problemen en een goede afstemming daarover is nodig om deze groep te ondersteunen naar (meer) zelfstandigheid. Ook het vinden van de juiste instrumenten om deze doelgroep daar bij te ondersteunen is hierbij van belang.

5. Armoedeval en afhankelijkheid

Als laatste thema benoemen we de armoedeval en afhankelijkheid. Door alle compensatieregelingen verhogen we de drempel voor mensen met een minimum inkomen om iets aan inkomensverbetering te doen. Het is goed om inzichtelijk te hebben in welke situaties mensen gebruik kunnen maken van

inkomensondersteunende voorzieningen. Hoe ziet het netto inkomen er uit inclusief deze regelingen? Bijvoorbeeld een alleenstaande ouder met een bijstandsuitkering en een parttime baan kan gebruik maken van de volgende voorzieningen/regelingen:

- Duurzame gebruiksgoederen
- Individuele inkomenstoelage
- Collectieve zorgverzekering minima
- Participatiefonds
- Stichting Leergeld
- Kwijtschelding gemeentelijke belastingen
- Kindgebonden budget
- Kinderopvangtoeslag

Dit is een niet limitatieve opsomming van voorzieningen die er voor minima zijn. Hoeveel meer moet iemand gaan verdienen wil het verlies van de inkomensondersteunende voorzieningen gecompenseerd worden? Is dat reëel en hoe kunnen wij ze daar bij helpen? Daarnaast is het interessant om op onze Boekelse schaal eens te onderzoeken of een bijstandsuitkering of het minimumloon toereikend is om mee te doen in onze maatschappij. Onderzoek toont aan dat 1 op de 5 huishoudens een betalingsachterstand heeft. Meer dan de helft van het huishoudbudget gaat op aan vaste lasten. En sinds het begin van deze eeuw is er een toename van 60% van Nederlanders die werken en toch arm zijn. Ligt dat aan de persoon en zijn uitgavepatroon of is het inkomen dat iemand heeft niet toereikend? Dit is niet makkelijk om te onderzoeken maar wel noodzakelijk voor een effectieve aanpak van armoede.